

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний
Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 10. МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(Management of foreign economic activity)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування
Спеціальність D3 Менеджмент
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту і маркетингу,
Протокол № ____ від «__» _____ 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності (Management of foreign economic activity)
Викладач (-і)	Зварич Олена Ігорівна, д.е.н., професор кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+38 (050) 373 78 75
Е-mail викладача	olena.zvarych@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком консультацій викладачів кафедри менеджменту і маркетингу. Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю у робочі дні (Zoom / Google Meet), а також у формі листування через систему дистанційного навчання та електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Зовнішньоекономічна діяльність є одним із визначальних чинників конкурентоспроможності та сталого розвитку вітчизняних підприємств в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів, лібералізації торговельного режиму з Європейським Союзом, трансформації глобальних ланцюгів постачання та підвищеної невизначеності зовнішнього середовища. Для менеджера вищої ланки володіння інструментарієм управління зовнішньоекономічними операціями є передумовою обґрунтованого вибору стратегії виходу підприємства на зовнішні ринки, правомірного й економічно вигідного оформлення зовнішньоторговельних угод, мінімізації митних, валютних і логістичних ризиків та забезпечення прибутковості експортно-імпоротної діяльності. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є сукупність принципів, методів, організаційних форм та інструментів управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, а також механізми державного регулювання, митного, валютно-фінансового, логістичного та договірно-правового забезпечення зовнішньоторговельних операцій і методика оцінювання їх економічної ефективності. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівців другого (магістерського) рівня визначено в освітньо-професійній програмі «Менеджмент організацій і адміністрування» (див.: https://nmv.pnu.edu.ua/073-menedzhment-mahistr). Дисципліна вивчається у III семестрі, спирається на результати навчання, здобуті під час опанування ОК 4 «Менеджмент організацій і адміністрування», ОК 5 «Управління потенціалом організації», ОК 8 «Корпоративне управління», ОК 9 «Проектний менеджмент», і безпосередньо передуює виробничій практиці (ОК 11) та науково-дослідній практиці і виконанню кваліфікаційної роботи (ОК 12). Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні та регуляторні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Змістовий модуль 2. Митно-тарифне, валютно-фінансове та логістичне забезпечення зовнішньоекономічних операцій і оцінювання їх ефективності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань про сучасні концепції, методи та інструменти управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, а також розвиток умінь обґрунтовувати стратегії виходу на зовнішні ринки, організовувати й супроводжувати зовнішньоторговельні операції з урахуванням вимог чинного національного законодавства, міжнародних стандартів і звичаїв ділового обороту, та оцінювати економічну ефективність і ризики експортно-імпоротної діяльності в умовах невизначеності. Основними цілями вивчення дисципліни є: – засвоєння сутності, видів, принципів і суб'єктного складу зовнішньоекономічної діяльності, а також специфіки управлінського циклу у зовнішньоекономічній сфері;	

- опанування системи державного регулювання ЗЕД: тарифних і нетарифних інструментів, вимог Світової організації торгівлі та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
- формування навичок дослідження зовнішніх ринків, обґрунтування вибору країни-партнера та стратегії виходу підприємства на зовнішній ринок;
- набуття умінь розробляти, аналізувати та супроводжувати зовнішньоекономічний договір (контракт), коректно застосовувати базисні умови постачання Інкотермс 2020 і методи контрактного ціноутворення;
- оволодіння порядком митного оформлення товарів, визначення митної вартості, обчислення митних платежів та застосування тарифних преференцій;
- розвиток умінь обирати форми міжнародних розрахунків і джерела фінансування ЗЕД, оцінювати валютні ризики та застосовувати інструменти їх хеджування;
- формування здатності організовувати транспортно-логістичне та страхове забезпечення зовнішньоторговельних операцій;
- набуття практичних навичок оцінювання економічної ефективності експортних та імпорتنих операцій, аналізу результативності ЗЕД підприємства й обґрунтування управлінських рішень щодо її підвищення;
- ознайомлення з практикою вирішення спорів у ЗЕД, включно з міжнародним комерційним арбітражем, та з крос-культурними особливостями ділових комунікацій.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК11. Здатність аналізувати, структурувати, вирішувати проблеми організацій (підприємств), враховувати особливості корпоративного типу організації при взаємоузгодженому функціонуванні органів управління, застосовувати різні методичні підходи до визначення ефективності та якості корпоративного управління у компаніях.

СК13. Здатність адаптуватися до різних сфер ділової активності організацій в умовах функціонування у змінному середовищі з врахуванням локальних і регіональних громад.

Програмні результати навчання:

ПР01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПР08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

ПР12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПР14. Вміти визначати, обґрунтовувати та імплементувати управлінські рішення стосовно ефективної діяльності організації (підприємства) з врахуванням корпоративних особливостей, фінансових ресурсів та активів, а також змісту інвестиційних (інноваційних) проектів.

ПР15. Вміти застосовувати управлінські рішення з метою реалізації проектів розвитку організацій та громад на основі інвестиційного проектування та фінансового планування.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
-------------	--------------------------

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні заняття	14	4
самостійна робота	60	80
Разом	90	90

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
III	D3 Менеджмент	другий	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин (денна форма навчання / заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні та регуляторні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності			
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства як об'єкт управління 1. Сутність, суб'єкти, види та принципи зовнішньоекономічної діяльності. 2. Менеджмент ЗЕД: функції, рівні управління та особливості управлінського циклу у зовнішньоекономічній сфері. 3. Середовище ЗЕД підприємства: політико-правова, економічна, інфраструктурна та соціокультурна складові. 4. Сучасні тенденції та структурні зрушення у зовнішньоекономічній діяльності України в умовах воєнного стану і євроінтеграції.	2/2	2/–	8/10
Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності 1. Правові засади ЗЕД: Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Митний та Господарський кодекси України. 2. Тарифні інструменти регулювання зовнішньої торгівлі: види мита, митний тариф, тарифні квоти. 3. Нетарифні інструменти: ліцензування, квотування, технічні бар'єри, санітарні та фітосанітарні заходи, спеціальні розслідування. 4. Роль СОТ, Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і зон вільної торгівлі. Державна підтримка та інституційне сприяння експорту.	2/2	2/2	8/10
Тема 3. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства 1. Дослідження зовнішніх ринків та обґрунтування вибору країни-партнера і контрагента. 2. Стратегії виходу підприємства на зовнішні ринки: експорт, ліцензування, франчайзинг, спільні підприємства, прямі іноземні інвестиції. 3. Організаційні структури управління ЗЕД: відділ ЗЕД, торговий дім, представництво, філія за кордоном. 4. Кадрове забезпечення ЗЕД, компетентності менеджера-зовнішньоекономіста та крос-культурні ділові комунікації.	2/–	2/–	8/10

Тема 4. Зовнішньоторговельні операції та зовнішньоекономічний контракт 1. Класифікація зовнішньоторговельних операцій; зустрічна торгівля, посередницькі та біржові операції. 2. Підготовка та укладання зовнішньоекономічного договору (контракту): структура, істотні умови, типові помилки. 3. Базисні умови постачання Інкотермс 2020: розподіл витрат, ризиків та обов'язків сторін. 4. Ціноутворення у ЗЕД: методи визначення контрактної ціни, цінові знижки, валютні та цінові застереження.	2/2	2/2	8/10
Змістовий модуль 2. Митно-тарифне, валютно-фінансове та логістичне забезпечення зовнішньоекономічних операцій і оцінювання їх ефективності			
Тема 5. Митне регулювання та митне оформлення зовнішньоекономічних операцій 1. Митна політика держави, митні режими та Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). 2. Митна вартість товарів: методи визначення, документальне підтвердження, коригування митної вартості. 3. Митні платежі: мито, ПДВ, акцизний податок. Тарифні преференції та підтвердження походження товару. 4. Електронне декларування, статус авторизованого економічного оператора (АЕО) та спрощення митних процедур.	2/–	2/–	8/10
Тема 6. Валютно-фінансове забезпечення та міжнародні розрахунки у ЗЕД 1. Валютне регулювання і валютний нагляд в Україні: граничні строки розрахунків за зовнішньоекономічними операціями. 2. Форми міжнародних розрахунків: банківський переказ, документарне інкасо, документарний акредитив (UCP 600); порівняльна оцінка ризиків сторін. 3. Фінансування та кредитування ЗЕД: торговельне фінансування, факторинг, форфейтинг, міжнародний лізинг, експортне страхування. 4. Валютні ризики та інструменти їх хеджування: форвард, ф'ючерс, опціон, своп.	2/–	2/–	8/10
Тема 7. Міжнародна логістика, транспортне забезпечення та страхування у ЗЕД 1. Транспортне забезпечення зовнішньоторговельних операцій: вибір виду транспорту, перевізника та маршруту. 2. Транспортно-експедиторське обслуговування; товаросупровідні, транспортні та митні документи. 3. Управління міжнародними ланцюгами постачання в умовах логістичних обмежень і нестабільності. 4. Страхування вантажів, відповідальності перевізника та експортних ризиків.	2/–	2/–	6/10
Тема 8. Ризики та ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства 1. Класифікація ризиків ЗЕД; методи їх ідентифікації, оцінювання та мінімізації. 2. Показники і методика оцінювання економічної ефективності експортних та імпорتنих операцій. 3. Аналіз результативності ЗЕД підприємства та обґрунтування резервів її підвищення. 4. Вирішення спорів у ЗЕД: претензійно-позовна робота, міжнародний комерційний арбітраж.	2/–	–/–	6/10
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання 100-бальна. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів поточного контролю (50 балів), що накопичуються протягом семестру, та балів підсумкового контролю – екзамену (50 балів). Накопичення балів здобувачем під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – поточне оцінювання на практичних заняттях (усні та письмові відповіді, розв’язування ситуаційних завдань і розрахункових задач, кейси, презентації) – 30 балів; – дві модульні контрольні роботи – 10 балів (по 5 балів за кожну); – самостійна робота (індивідуальне аналітичне завдання та тестування в системі дистанційного навчання) – 10 балів; – екзамен – 50 балів. Шкала оцінювання: «Відмінно» (90–100 балів, А за шкалою ECTS) – здобувач демонструє повні і глибокі знання нормативно-правових засад та інструментарію менеджменту ЗЕД, вільно оперує термінологією, самостійно і безпомилково виконує розрахунки митних платежів, ефективності експортно-імпортних операцій, обґрунтовано аргументує вибір базисних умов постачання та форм розрахунків, виявляє причинно-наслідкові зв’язки і робить практично значущі висновки; «Добре» (70–89 балів; за шкалою ECTS: 80–89 – В; 70–79 – С) – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних завдань, проте допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, окремі несуттєві помилки та неточності у розрахунках і формулюваннях; «Задовільно» (50–69 балів; за шкалою ECTS: 60–69 – D; 50–59 – E) – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його недостатньо послідовно й логічно, допускає істотні пропуски, не завжди правильно застосовує набуті знання до розв’язання практичних завдань, нечітко формулює основні положення; «Незадовільно» (менше 50 балів; за шкалою ECTS: 26–49 – FX; 1–25 – F) – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь і навичок, не оперує фаховою термінологією. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (здобувач повинен отримати чотири і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих у процесі навчання. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо здобувач пропустив заняття без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх. У будь-якому випадку здобувачі зобов’язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри менеджменту і маркетингу здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад і конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/).
Вимоги до письмових робіт	Здобувач виконує дві модульні контрольні роботи (за змістовими модулями 1 і 2). Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу та вміння застосовувати їх до розв’язання практичних завдань. Здобувачі заочної форми навчання виконують модульну контрольну роботу у формі

	домашньої контрольної роботи та захищають її під час останнього практичного заняття. У разі відсутності здобувача з поважних причин під час написання модульної контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем практичного заняття. У межах самостійної роботи здобувачі виконують індивідуальне аналітичне завдання – розроблення проєкту зовнішньоекономічної операції обраного підприємства: обґрунтування вибору зовнішнього ринку та контрагента, підготовка проєкту зовнішньоекономічного контракту з визначенням базисних умов постачання за Інкотермс 2020 і форми розрахунків, розрахунок митних платежів та оцінка економічної ефективності операції. Детальні вимоги описано у відповідних методичних рекомендаціях.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у здобувачів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірки та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань здобувачів. Основні форми роботи на практичних заняттях: аналіз кейсів реальних зовнішньоекономічних операцій, робота з текстами зовнішньоекономічних контрактів, розв'язування розрахункових задач (митна вартість, митні платежі, ефективність експорту та імпорту, хеджування валютних ризиків), робота з базами даних UN Comtrade та Trade Map, ділові ігри «Переговори з іноземним контрагентом». Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», складає 60 год. для денної форми навчання та 80 год. – для заочної. Здобувачам пропонується опрацювання теоретичного матеріалу, нормативно-правових актів у сфері ЗЕД та виконання завдань, розміщених у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/). Окремим видом самостійної роботи є індивідуальне аналітичне завдання, метою якого є набуття практичних навичок підготовки та економічного обґрунтування зовнішньоекономічної операції підприємства. Згідно з графіком навчального процесу в період контролю за самостійною роботою здобувач проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Словесні методи навчання – лекція (у тому числі проблемна лекція та лекція-дискусія), пояснення, бесіда, робота з нормативно-правовими джерелами. Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, схем розподілу ризиків за Інкотермс, мультимедійних презентацій, відеоматеріалів). Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; кейс-стаді, ділові та рольові ігри (імітація міжнародних комерційних переговорів), групові дискусії, мозковий штурм. Практичні методи навчання – передбачають виконання розрахункових задач і вправ, спрямованих на розвиток навичок практичного застосування знань (розрахунок митних платежів, ефективності експортно-імпортних операцій, аналіз контрактів). Інноваційні методи навчання – поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології: компетентнісний підхід, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів (інструменти Google, Mentimeter), робота з міжнародними торговельними базами даних.

	Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, у т. ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua) та платформ для організації відеоконференцій (Zoom Video Communications, Google Meet).
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання екзамену допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни (практичні заняття, дві модульні контрольні роботи, індивідуальне аналітичне завдання, тестування в системі дистанційного навчання), та набрали за результатами поточного контролю не менше 25 балів із 50 можливих.
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен. Екзамен проводиться у письмовій (тестовій та/або комбінованій) формі. Екзаменаційний білет містить теоретичні питання, тестові завдання та практичне (розрахункове або ситуаційне) завдання. Максимальна кількість балів за екзамен – 50.
7. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: – Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція); – Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція); – Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція); – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; – Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Корисні посилання: – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/; – Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти: https://academiq.org.ua/; – Закон України «Про запобігання корупції»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18; – Вебінари «Академічна доброчесність»: https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobrochesnist/. Використання інструментів штучного інтелекту (напр., ChatGPT) під час виконання завдань дозволяється лише за умови обов'язкового зазначення факту такого використання та посилання на першоджерела; відповідальність за достовірність наведених даних несе здобувач.
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» (див. ст. 4–5). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п. 14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у робочій програмі курсу. Також за рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад і конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника».
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja До розгляду приймаються, зокрема, сертифікати онлайн-курсів з міжнародної торгівлі, митної справи та експортної діяльності (Prometheus, Coursera, EdEra, навчальні програми Офісу з просування експорту України, ITC SME Trade Academy).

8. Рекомендована література та інші джерела

Нормативно-правові акти:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (розділ VII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
5. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 р. № 674-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20>
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

Базова література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козака. Київ: Центр учбової літератури.
2. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник. Київ: Знання.
3. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Київ: Центр учбової літератури.
4. Румянцев А. П., Румянцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури.
5. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури.

Іноземні джерела:

1. Hill C. W. L., Hult G. T. M. International Business: Competing in the Global Marketplace. New York: McGraw-Hill Education.
2. Cavusgil S. T., Knight G., Riesenberger J. R. International Business: The New Realities. Harlow: Pearson.
3. Daniels J. D., Radebaugh L. H., Sullivan D. P. International Business: Environments and Operations. Harlow: Pearson.
4. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics: Theory and Policy. Harlow: Pearson.

5. Johnson T. E., Bade D. L. Export/Import Procedures and Documentation. New York: AMACOM.

Міжнародні правила та стандарти:

1. Incoterms® 2020: ICC Rules for the Use of Domestic and International Trade Terms. ICC Publication No. 723E. Paris: International Chamber of Commerce, 2019.
2. ICC Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (UCP 600). ICC Publication No. 600. Paris: International Chamber of Commerce, 2007.
3. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003

Інформаційні ресурси:

1. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua>
3. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>
4. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua>
5. Офіс з просування експорту України. URL: <https://epo.org.ua>
6. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>
7. UNCTAD. World Investment Report. URL: <https://unctad.org>
8. International Trade Centre. Trade Map. URL: <https://www.trademap.org>
9. UN Comtrade Database. URL: <https://comtrade.un.org>
10. Система дистанційного навчання КНУ імені Василя Стефаника. URL: <https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Викладач _____
(підпис)

Олена ЗВАРИЧ

Гарант освітньо-професійної програми,
д.е.н., професор _____

Олег ТКАЧ